

DOMOVINA

Uredništvo

Je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek**, **sredo** in **petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krome. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Nanašna se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate

se plačuje od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Vprašanje ženske volilne pravice.

(Boj angleških suffragettes *)

Napredek časa ima v sebi to posebno lastnost, da diferencira človeško družbo vedno bolj. Prvotno človek gotovo ni poznal nobenih stanovskih razlik med seboj; povsod je vladala blažena enakost. V isti meri pa, kakor je napredovalo gospodarsko stanje človeka, se je jel človek ne samo gospodarski ampak tudi kulturno in socialno deliti. V starem veku poznamo dva stanova: plemiški in plebejski (kmetski poleg suženjskega); v srednjem veku je nastalo meščanstvo, v novem veku se je izcimil polagoma četrti stan proletarjata. Vehementni napredek kulture v zadnjih desetletjih, pred vsem pod vplivom mogočne industrializacije, je napravil še en korak naprej in razdelil družbo ne samo po stanovih ampak tudi po spolu. Industrializacija v produciranju človeških izdelkov je ustanovila velike skupne delavnice, birõe, fabrike, skladišča, prodajalnice t. j. svet, ki je postal tuj ženi in otrokom.

Svoj čas je delal mož doma, poleg njegove delavnice je stala kuhinja njegove žene. Te skupnosti danes ni v mestih nič več: poklic je postal možu duhomorno mehanično delo, Tretmühle; dom mu je postal prenočišče, Schlafstelle. In čim več je ločena žena od moža, tem večja je njena odgovornost. Na Angleškem ima zakonik paragraf, kjer stoji zapisano, da ne zadene žensko nobena odgovornost za dejanja, in naj bo to navadna žalitev

* suffragette od angl. besede suffrage (izg: sufredž) = volilna pravica, volilni glas, volitev. Pis.

ali najhujši umor, ki jih stori v družbi svojega moža. Tega zapro in tega kaznujejo, češ, da je on dovolj sposoben in da bi bila njegova dolžnost, preprečiti ženi protipostavni čin. Ta postava velja še danes, vidi pa se, kako malo praktične vrednosti ima: zjutraj zgodaj gre mož z doma, ob večerni temi se vrne domov.

Poleg tega ne smemo pozabiti, da je nastopil v novejšem času še en faktor, ki je nekdanje ozko razmerje med ženo in možem zelo zrabljalo: vedno pogosteje je ženska prisiljena skrbeti sama za svoj kruh neodvisno in tudi proti volji moških, ki vidijo v njej nevarnega tekmeča.

In če pogledamo v zgodovino nazaj, vidimo, da je nastal ob vsakem postanku diferenciranja človeške družbe velik socialen boj, kajti vsak novo nastopajoči stan ima na sebi znak podložništva in izkoriščanja po obstoječih. Novi stan se bojuje za svoje pravice. Prav jasno nam kaže to francoska revolucija, kjer je stal na barikadah meščan in kaže nam to tudi celo moderno delavsko gibanje. Enak pojav se nam kaže sedaj ob nadaljni delitvi našega socialnega organizma po spolu: novi stan delavskega ženstva, ki ga imenujejo nekateri biologi opravičeno takozvani tretji spol z ozirom na neplodoviti delavski zarod pri bučelah in mravljah, se bojuje za svoje pravice po enakopravnosti z možem.

Posebno aktualno je postalo to vprašanje v teku zadnjega desetletja, ko so nekatere države že kapitulirale pred ženskimi bojevniki za politične pravice in jih s posebno postavo proglasile enakopravnim z moškimi. Petnajsti del vsega zemeljskega površja

zavzemajo danes države, kjer živa žena iste pravice kot moški. V Norvegiji, Finskem, Avstraliji, Novi Zelandiji in nekaterih ameriških državah ne nosijo samo ob volitvah svojih listkov v žaro ženske ampak sede ženske tudi v parlamentu teh držav in kot kaže dosejanja izkušnja ni to ne parlamentom ne narodom na škodo. Ženski zastopniki so se borili zlasti vedno za pravico, zmernost in mirno poravnanje mednarodnih konfliktov. Pri zadnjih volitvah v Avstraliji je prišlo na volišče izmed 1.114.187 moških volilcev 628.135 izmed 999.375 ženskih volilcev pa 431.033 oseb. Na Danskem in Švedskem ima ženska popolno volilno pravico le v občinah, v Italiji se je ravno v zadnjih tednih poseben odsek, ki ga je imenovala vlada, da prouči to vprašanje, izrekel v pritrjevalnem zmislu. Amerikanski Delavski Zvezi (American Federation of Labour) služi to vprašanje kot parola v obstoječi predsedniški volilni kampanji.

Jako vztrajno in energično se bojuje za to svojo pravico ženstvo na Angleškem. Veliki angleški filozof in politični ekonom John Stuart Mill (1806—73) je bil sam velik prijatelj tega gibanja in zagovornik ženske enakopravnosti. Njemu je izročila Mrs. Fawce, ki zavzema še danes na Angleškem v tem gibanju tako odlično mesto, prvo petico za žensko volilno pravico.

Danes obstoji na Angleškem troje tozadevnih velikih ženskih družb. Najstarejša in najzmernejša v izbiri svojih bojnih sredstev je National Union of Woman (= ženske) Suffragettes Societies. K njej pripadajo ženske strogo konservativnih

krogov, ki hočejo zmagati le z ustavno dovoljenimi sredstvi. Nekoliko manj konservativna in temperamentnejša je Womans Freedom League (= Liga za ženske pravice (svobodo), ki jo vodi sestra iz burske vojske znane generala French. Te demonstrirajo tudi hrupno po cestah in ker so bile predrzne, suvale so n. pr. policaje z dežniki v obraz, so prišle nekatere njih za par tednov v zapor in to ženske najodličnejših krogov. Imajo tudi svojo društveno barvo zeleno-belolila, s katero se rade dičijo. Jako radikalno društvo, katere članice so pobile zadnjič ministerskemu predsedniku celo šipe, ker se ni hotel odločno izraziti niti v tem niti v onem zmislu, je Womans Social and Political Union. (= Ženska socialna in politična zveza).

Sredstva s katerimi te Zveze delujejo, so različna, v prvi vrsti pa delajo le za propagando, kajti v Angliji (kot v sestrski Ameriki) igra v vsem političnem življenju največjo vlogo reklama. Veliki obhodi, kjer margoli do tisoč velikih zastav in kjer svira po petnajst in več godb; hrupni meetingi (taborji) kjer je postavljenih vsaj dvajset govorniških odrov; prodiranje k parlamentu, tako da je bilo pripravljene nekoč nad pet tisoč mož policije, ker so ženske grozile, da udero v zbornico; žive podobe, kjer se kažejo prizori Hollowayske ječe, kjer so suffragette navadno zaprte in dobe za ta čas posebno kaznilniško obleko; predstave z laterno magico; ženske najvišjih krogov vzamejo na hrbet in prsi veliko, do tal segajočo desko, na kateri stoji z velikimi črkami zapisano „Volilni glas ženski!“ in hodijo tako po najbolj obljudenih delih mesta;

LISTEK.

Primož Trubar.

K njegovi štiristoletnici.

(Dalje.)

Skozi steklo tistega neomajnega prepričanja o absolutni resničnosti, vrednosti in potrebi svoje vere je motril Trubar tudi premoženje rimske cerkve: Od sklepa, da so le za pravo cerkev „kerščanski kralji, cesari, ujudi inu bogati ljudi . . . fare, škofije, korarije inu kloštre štiftali“, je prišel do zaključka, da je namenjen užitek njihovih ustanov le evangeljski cerkvi. Evangeljskim posvetnim oblastnikom ni dovolil, da se polaste sami premoženja stare cerkve, pač pa je smatral za njihovo dolžnost, iz ustanov „izvreči inu izpoditi“ katoliške vžitkarje in nakloniti dohodke katoliških „farjev, menihov, škofov, kardinalov inu papežev“ evangeljskim „brunnim šularjem, vucenim šulmojstrom (in) zvejstim pridigarjem.“ S tem pa je reklamiral tudi

on za dušnega pastirja, katerega je privedlo prepričanje iz katoliške v evangeljsko cerkev, pravice, da sme uživati tudi po prestopu cerkveno premoženje, ki mu je bilo odkazano kot katoliku. In ker po lutrovskih veroizpovedih ni določil Bog nikake neizpremenljive cerkvenoustavne oblike, so mogli prepustiti luteranci tudi škofu oblast, ki ga je dvigala nad navadnega dušnega pastirja, ako ni delal ovir razširjanju čistega evangelija in ako je vsprejemal evangeljske svečenike. Tudi Trubar je, z radostjo pozdravil vest, da reformirata magdeburški in halski škof svoji vladikovini po zahtevah augsburške konfesije in vzkliknil: „O da bi mogli pripraviti i mi svojega škofa do tega!“ V mislih je imel ljubljanskega vladiko Petra Seebacha. Tega je smatral za skrivnega luteranca, ker je obhajal kot župnik s kruhom in vinom; kot ljubljanski škof pa ni hotel videti goljušij pri postanku in agitaciji božje poti v Gornjem gradu, ker ga je mikal delež darovanj in ker je

spravljal pri romarjih žito in vino svojih gornjegrajskih posestev hitro v denar, in to je hotel upotrebiti Trubar kot orožje. Javnost je opozoril na tiste umazane špekulacije, a škofove sokrivde ni omenil, pač pa pisal 11. apr. 1562 kranjskemu deželnemu namestniku in odboru: „Povejte (škofu): upajoč, da prestopi njegova milost, ker je delila v Avstriji zakrament pod obema podobama, v našo cerkev, sem ga pri opisu nove gornjegrajske božje poti v predgovoru k hrvaškemu testamentu štedil ter ga nisem imenoma navedel in opisal; ako pa njegova milost ne bo pospeševala koristi prave vere, naj ve, da bo slabo vozila in več en slab spomin zapustila.“ Ako bi se bila posrečila Trubarju ta nakana, ter bi res začel reformirati ljubljanski vladika svojo škofijo, bi mu bil pač pustil vodja slovenske reformacije prejšnje dohodke in mu prisodil delokrog deželnega superintendenta, kakor so ga zavzeli sčasoma nemški reformirajoči škofje. Toda ljubljanski škof in

njegovi sosedi so ostali še nadalje „timu evangeliju sovraž“ in so odklanjali vsakega evangeljskega „zastopniga študenta“, Trubarju pa ni bilo treba zamolčavati več škofovih grehov in upoštevati pri organizaciji škofovega dostojanstva.

Z ozirom na razmere notranje-avstrijskih dežel je mogel Trubar v prvi vrsti na korporacijo protestantskih deželnih stanov nasloviti svoj klic, da „je dolžna so vso močjo inu oblastjo . . . naprej porivati“ organizacijo njegove cerkve v njegovi domovini. Od teh pa je zahteval odkritega nastopa in možatega priznanja novega reda. Povabilu deželnih stanov, l. 1561, naj pride njihov predikant na Kranjsko, se je odzval še le potem, ko je zvedel, da bo smel „javno v Ljubljani ali kje drugod pridigati in zakramente deiti in ne skrivoma ali v kakem kotu.“ In takole je svetoval gospodi 29. oktobra 1594 v Ljubljani, ko jo je med drugim opozarjal, da je treba upotrebiti mladost novega deželnega kneza Karla:

branijo se plačati vsak davek, češ, no taxation without representation t. j. nobenega davka brez zastopstva — in takih sredstev bi navedli lahko ogromno.

Priznati moramo, da je danes angleška javnost v splošnem pridobljena za to gibanje, vsaj pa ni direktno nasprotna in suffragette se hvalijo, da stoje doslej na njih strani že trije p (preša, publika, policija) in pridobiti je treba le še četrtega: premjeministra. Angleži namreč jako ljubijo označevanje na ta način; svoj čas so delali trije f tako vlogo itd. Dvomljivo pa je, da bi bila rešitev tega vprašanja v ugodnem smislu, kot npajo suffragette, že res tako blizu. Vlada sicer izjavlja, da nima proti temu nikakih načelnih pomislekov, toda pravi ravnotako, da si mora vsak stan svojo pravico priboriti.

Tako daleč pa z ženskim gibanjem na Angleškem še ni. Ustanovila se je celo iz drugih ženskih vrst liga, ki si je pa stavila nalogo, boriti se proti suffragettam in navaja med svojimi argumenti gotovo nekatere, ki tehtajo precej močno. Tako pravijo n. pr. „ker zavisi obstoj komplicirane moderne države od mornariške in vojaške sile, od diplomacije, finance, rudnikov in najrazličnejših industrij s katerimi nima ženska nikake zveze, zato je nedopustno, da se ji da pravica, odločevati v parlamentu o vseh teh vprašanjih.“

Tudi ženstvo drugih narodov se je pričelo resno gibati v zmislu suffragetskimi prizadevanj. Maja meseca letošnjega leta je zboroval v Rimu velik ženski kongres; nekaj kasneje je zborovala v Amsterdamu Svetovna zveza za ženske pravice. Kamor je poslala svoje zastopnice Kanada, Švica, Avstro-Ogrska (med temi več Čehinj), Rusija, Amerika, Bolgarija, Danska, Nemčija, Anglija, Turška, Holandska, Italija, Islandija, Norvegija, Nova Zelandija, Švedija in Juž. Afrika; skoro ob istem času je zboroval v Parizu kongres za ženske pravice. Vsi ti zahtevajo v svojih resolucijah popolno postavno enakopravnost z možem.

Ne da se tajiti: ženska volilna pravica je na potu. In kadar prodere na celi črti, pa ne bo to samo velikega socialnega pomena ampak bo tudi močno vplivalo na nraavno razmerje med možem in ženo. Ob splošnem šundru je le slabo čuti svarilen glas mož, ki stoje s svojim delom zgolj na znanstvenem polju, pa zato nič manj ne svaré pred popolnim diferenciranjem spolov.

V Londonu, 3. sept. 1908.

F. L. Tuma.

„... gospodje, ako hočete biti stanoviti kristjani in ne mameluki, častihlepneži in dobičkarji, ako hočete tej deželi pošteno načelovati in ne zapasti hudiču, morate sedaj ob početku te nove vlade svojo vero znovič in glasno z odprtim gobcem in kljub nevarnosti za premoženje, telo in življenje, ženo in otroke, pismeno, ustmeno in javno izpovedati in knežji jasnosti pisati, da priznavate in izpovedujete, da je augsburška konfesija s svojim naukom, vero, božjimi službami, ceremonijami in cerkvenimi redi skoziinskozi po svetem pismu in enakomerno sestavljena, in da hočejo deželni stanovi... s pomočjo Vsegamogočnega vedno pri njej ostati a knežji jasnosti v vsem, kar ni proti Bogu, po svojih dolžnostih z blagom, krvjo in vsem zvesto, dobrovoljno pokorščino izkazati... v resnici, gospodje, ako boste sedaj maloverni, obupani, ako se hočete hliniti, „je že napravil hudič luknjo v našo cerkev...“ (Dalje prih.)

Predlog

poslancev Robiča in tovarišev glede podpor in glede bede, ki je nastala vsled velike suše.

Visoki deželni zbor! Kakor je deželnemu zboru itak dovolj znano, povzročila je v tem letu stanovitna suša veliko škodo na Spodnjem Štajerskem. Vsled tega je bil uničen večji del žetve in se nahaja ljudstvo v največji bedi. Zrnja se je pridélalo daleč pod navadno množino, mrve in slame je pa bilo gotovo 40 do 50% manje. Tudi o kaki izdatni otavi ne more biti govora kljub precej obilnemu dežju v minolem mesecu. V mnogih delih Spod. Štajerskega se je začelo prodajati mnogo živine in je cena živine nenavadno padla. Očividno je, kako žalostne nasledke mora imeti to za kmetjsko ljudstvo. O napredku živinoreje, ki se je v zadnjih letih očividno kazal, dalje časa ne bode več sledu. Na vsak način se mora zabraniti daljnja prodaja vprežne in plemenske živine.

Centralni odbor c. kr. kmetijske družbe, podpiran od državnih poslancev dotičnih delov štajerske dežele, je prav hvalevredno: takoj storil pri visoki vladi potrebne korake, da bi v bedi se nahajajočemu ljudstvu dovolila primerna državna podpora. To pa, kar je vlada do sedaj ukrenila, na noben način ne zadostuje, da bi odpomoglo obstoječi bedi. Zima je pred durmi, skednji naših posestnikov so prazni in le prekmalu bodo tudi hlevi prazni, ako ne bodete država in dežela izdatno pripomogli in pravočasno zadostno skrbeli za krmila in semenje.

Z ozirom na vse te opisane okolnosti stavijo podpisani deželni poslanci predlog:

Visoki deželni zbor naj sklene:

1. V bedi se nahajajočemu ljudstvu Spodnje Štajerske se dovoli iz deželnih sredstev primerna podpora.
2. deželnemu odboru se naroči, naj stori pri c. kr. vladi takoj vse potrebne korake, da se bode olajšala obstoječa beda, posebno da se bodo dovolila potrebna denarna sredstva tudi za nabavo potrebnih semen.

Robič, dr. Ploj, dr. Jankovič, dr. Jurtela, dr. Hrašovec, Roškar, Roš, Terglav, Kočevar.

Politični pregled.

Deželni zbori.

Osem deželnih zborov že zboruje in trije se v kratkem snidejo. Skoro povsod stoji kot najvažnejše vprašanje na dnevnem redu volilna reforma. — Solnograški deželni odbor je predložil načrt volilne reforme, po katerem bo štél prihodnji deželni zbor te-le člane: nadškof solnograški kot virilist, 5 poslancev veleposestva, 2 poslance trg. zbornice, 14 poslancev mestnih občin, 13 poslancev kmetjskih občin in 5 poslancev splošne kurije, v kateri bodo volilci vsi oni državljani, ki so spolnili 24. leto in še nimajo v drugih kurijah volilne pravice. Od teh 5 poslancev splošne kurije špadata 2 na mestne in 3 na kmetjske občine. Volilno pravico v mestni in kmetjski kuriji ima vsak, kedor plača 8 K davka.

V češkem deželnem zboru bode volilna reforma glavno vprašanje. Mladočeška stranka predloži zakonski načrt, s katerim se uvaja splošna, tajna in jednaka volilna pravica za deželni zbor. Ta predlog bodo podpirale razne manjše češke stranke in socijalni demokratje, češki in nemški agrarci, klerikalci, nemški liberalci in nacionalci in veleposestniki bodo za uvedbo splošne kurije in za ohranitev sedanjega razmerja in razdelitve politične moči med strankami. Najvišji maršal

na Češkem je princ Ferdinand Lobkovic, član starega plemstva, ki ni po narodnosti ne češko ne nemško. Princ Lobkovic niti dobro češki ne zna, njegov namestnik je nemški liberalci dr. Urban, dober in izkušen politik, kateri bode znal ves svoj vpliv izvrstno uporabiti Nemcem na korist. To imenovanje predsedništva češkega deželnega zbora odgovarja nemškim zahtevam; Čehi so vsled tega popolnoma brez zastopstva v predsedništvu. Zahtevali so sicer, naj bi bil imenovan najvišjim maršalom dr. Škarda (Mladoček), a vlada se je Nemcem vdala in je imenovala njim na ljubo brezbarvenega aristokrata maršalom in odločnega Nemca njegovim namestnikom. Predložen je deželni proračun, ki izkazuje potrebščine 91 milijonov, pokritja 22 milijonov, nadalje s 55% deželno doklado na davke pokritega deficita 65 milijonov, nepokritega 24 milijonov. Deficit je zrastle od lani za 3,116.000 K, potrebščina je zrasla v primeri z lausko za 10%, deficit pa za 15%, potrebščine za šolstvo so letos za 4% zrasle, potrebščine za vojaščino pa za 18%. Te številke pričajo, da je saniranje deželnih financ že v resnici najbolj pereče vprašanje.

V štajerskem deželnem zboru je bilo v seji dne 16. t. m. po poročilu deželnega odbora o predlogu poslanca dr. Jurtela, Ploj in dr. glede nadaljevanja reguliranja Pesnice v drugem stavbnem oddelku sklenjeno, da se da deželnemu odboru pooblastilo, naj dovršivši dela v tretjem oddelku, kar se bode zgodilo koncem 1908. l., začnejo regulacijska dela v drugem oddelku in sicer v spodnjem pododdelku a t. j. od železniškega mosta pri Moškanjcih do mlina pri Pacinji, potem do vijadukta Južne železnice Pesnica-Maribor; da se zasigura, da se bode z nadaljevalnimi deli v drugem oddelku moglo pravočasno začeti, naj se pospeši vodopravno postopanje ter naj se doženejo dogovori z vlado zaradi državnih prispevkov v dosedanji meri, kakor tudi naj se pripravijo vsa pripravljalna dela v toliki meri, da se bode lahko začelo z regulacijo v drugem oddelku tudi ako bi vse ustavne formalitete ne bile še končane, ko bodo dela v tretjem oddelku dovršena.

O predlogu poslanca Roškarja in drugov o nadaljevanju regulacije Pesnice v drugem oddelku (poročevalec dr. Jurtela) je bilo sklenjeno: Deželnemu odboru se nalaga, da čim prej odkupi one vodne pravice, ki so ob drugi stavbni progi zaradi reguliranja Pesnice določene za odkup, naj postavi v deželni proračun primerno vsoto, naj se pogodi zaradi prispevkov z vlado in s prizadetimi okraji, naj o tem poroča in stavi eventualne predloge.

Prihodnja seja bo v petek. Slovenski poslanci bodo interpelirali radi dogodkov v Ptuj.

Udeležite se ljudske slavnosti „Kluba slov. napr. akademikov“ v nedeljo! — Začetek točno ob 7. uri zvečer.

Dopisi.

Iz Gornjega grada. Znani kaplan Berk postopa čimdalje predrzneje. V „Slov. Gosp.“ z dne 7. avgusta je zopet objavil izrodek svoje bujne domišljije. Peče ga strašno, da s svojo hudobno gonjo proti stari posojilnici še nidosegel tistih uspehov, katere je pričakoval. Vedno se v takih napadih ponavlja stara pesem, kako se liberalci jeze na „Kmečko hranilnico in posojilnico“, ki ima baje 600.000 K prometa, to je 100.000 K več nego pol

milijona. Tak promet se nazadnje lahko doseže, če pomislimo, da kaplan Berk in župnik Ferme pri Novi Štifti stikata po hišah za hranilnimi knjižicami. Največje neumnosti še pregovorita, čeprav dobe pri farovski hranilnici 1/2% manj obresti; samo pobožne ženske so bolj previdne in nič ne zaupajo novi nepotrebni posojilnici. Kaplan Berk si upa v svoji drznosti tudi stranke stare posojilnice na česti in v gostilnah nagovarjati, naj vzdignejo svoje hranilne vloge v stari posojilnici. Tako početje je nečuvno. Kaj takega more storiti le človek, ki si s takim strankarstvom noče pomiriti svojo kosmato vest ter se prikupiti na zgoraj. Ta vzorni duhovnik trdi: „Sem jezil liberalce in še je bodem.“ Ali je to Kristusov nauk? Zapomnite si: Kdor seje veter, žel bo vihar.

„Kmečka hranilnica in posojilnica“ baje strankam, ki si izposodijo denar, napravi vse zastoj, „med tem ko liberalne dajo veliko zaslužiti notarju, katere stroške morajo plačati stranke“. Iz tega stavka se vidi gorostasna zlobnost kaplana Berka. Naj gre vprašati g. notarja, koliko si zasluži pri posojilnicah. Kaj čemo, saj mu ni za resnico, ampak za hujskanje. Kako pa je bilo, ko je kaplan Berk napravil brezplačno prošnjo za vknjižbo ter ni imel pojma, da se tam mora navesti tudi številka zemljkknjižnega vložka, kar je potem gospod svetnik Grebenc ukazal uradnim potom popraviti.

Dne 27. avgusta ni „Posojilnica“ izplačala dveh hranilnih knjižic, ker je poprej izplačala dve drugi, ki še niste bili odpovedani, oziroma pretekli. In vkljub temu je kaplan Berk nahrulil načelnika posojilnice g. Jože Kranjca drugi dan v njegovi hiši, kar bi ne storil menda najbolj zabiti drvar. Človek bi mislil, da ga je vino v najnovejši klerikalni gostilni tako razgrelo, da je ves penast vpil, kakor navaden razgrajac. Prišel je šele od duhovnih vaj iz Maribora domov. Ali ga tam niso nič podučili, kako se vedejo olikani ljudje? Če ostane ta bojeviti kaplan, ki je tudi pri Sv. Lenartu se obregnil ob škrice, še dolgo v Gornjem gradu, potem naj si škof pripiše posiedice, ki ga čakajo.

(Opomba uredništva. To ne velja le za Gornji grad, temveč lahko rečemo, da za celo Slovensko. Naša katoliška duhovščina bi morala, kakor navaden človek ta poklic sodi, najbolj podpirati pošteno gospodarsko delo, v prid ubogemu ljudstvu... Ali pa ti ljudje to storijo? Kakor je razvidno iz gornjega dopisa in iz sličnih pritožb iz vseh krajev slovenske domovine, gospodom katoliškim duhovnikom s svojim delovanjem na gospodarskem polju ni do ničesar drugega, kakor do lastne koristi, korist ubogega ljudstva pa jim je deveta briga. O tem dajte nahujskano ljudstvo počevati, to je edino sredstvo za odpomoč proti takemu brezvestnemu postopanju katoliških duhovnikov. Ako bi tem ljudem res bilo kaj do nesebičnega gospodarskega dela, ne ustanovljali bi konkurenčnih zavodov, ko je treba še nebroj vrst gospodarskega dela, ki ga po posameznih krajih pri nas še vobče doslej nihče ni začel. Tam naj bi poskusili ti gospodje! Sicer pa vprašamo: Ali dobivajo klerikalni zadrugarji od države mastne podpore za hujskarije?)

Iz Orlevasi. V nedeljo dne 30. avgusta t. l. se je blagoslavljala šolarska zastava v spomin 60 letne vlade cesarja Fran Josipa I. v cerkvi Sv. Ruperta, že prejšnji dan popoldan so grmeli topiči oznanjujoč, da se bo godilo pri nas nekaj izvanrednega. V nedeljo sta se pripeljala g. dekan J. Hribernik in g. katehet J. Vogrinec iz

Braslovč do orlovaške šole, odkoder so se tudi učenci podali v cerkev. Gosp. dekan je v cerkvi v zbranih besedah prisotnim razložil pomen zastave ter se v imenu učencev zahvaljeval vsem dobrotnikom, ki so zanj prispevali ter omogočili nabavo krasne zastave, ki je tem večjega pomena, ker se je naročila v jubilejnem letu. Po blagoslovljenju so bile večernice. Da bi slavnost nudila tudi odraslim užitek, uprizarili sta se takoj po cerkveni slavnosti na prostoru g. Frana Cizeja v št. Rupertu igri „V Ljubljano jo dajmo“, in „Raztresenca“. Diletantje so svoje vloge vrlo izvršili, kar so veščaki tudi potrdili. Žal, da se ni poskrbelo zadostno za red in mir, kar se nam naj izvoli odpustiti za to pot. Po končanih igrah se je razvila prosta zabava v pravcato ljudsko veselico. Ljudstva je bilo nad 300. Posetili so nas v velikem številu vrli Braslovčanje, Gomilčanje pa tudi drugi sosedje in domačini.

Veselica je uspela do konca prav sijajno in se je pohazalo, da zna naše ljudstvo ceniti poštene veselice. Nikomur ni žal, da se je udeležil te veselice, ampak mu ostane v dobrem spominu do poznih let. Da se je slavnost in veselica tako sijajno obnesla glede vdeležbe, kakor v gmotnem obziru, bodi tem potom izražena najiskrenejša zahvala vsem udeležnikom, diletantom, našim dekletom, ki so olepšale cerkev in prostor veselici, strelcem in sploh vsem, ki so na ta ali na oni način delovali v prosep slavnosti. Vsem Bog plati!

Krajni šolski svet in šolsko vodstvo Orlavas.

M. Zdolšek, šolski vodja.

Franc Vašl, načelnik.

Iz Slov. Bistrice. Dne 13. t. m. se je vršila v Slov. Bistrici otvoritev hotela „Avstrija“, prekrasnega poslopja, ki ga je postavila posojilnica z ogromnimi troški. Dasi so nasprotovali slov. bistr. Nemci in nemčurji ter hoteli onemogočiti otvoritev, četudi je nagajalo vreme, vendar je privrelo ljudstva od blizu in daleč ter napolnilo vrt do zadnjega kotička. Videli smo goste iz Gornje Radgone, iz Konjic in celega slov. bistr. sodnega okraja. Veselica se je vršila nemoteno.

Po blagoslovljanju je pozdravil goste g. dr. Lemež. Zasvirala je polnoštevila slov. bistr. narodna godba, ki je proizvajala vse točke v splošno zadovoljnost. Pri vspredu smo občudovali gg. pevce pod vodstvom g. nadučitelja Poljanca, ki so peli najtežje točke sigurno in precizno. Veselični odbor jim izreka tem potom najtoplejše zahvale, da so se odzvali njegovemu vabilu. Spominjamo se nadalje zlasti narodnih gospá, kakor dr. Lemežove, Čakšove, Plovškove, Krulčeve, Novakove, Pintarjeve, Španove, Šucove, Troyerjeve, Založnikove in gospice Bohakove, ki so preskrbele izborno pecivo; hvala jim za požrtvovalni trud! Zahvaljujem se nadalje cenjenim narodnim gospicam, ki so se neumorno trudile do pozne noči s prodajanjem peciva, cvetk, razglednic, konfetov itd. Posebna hvala gre sledečim gospicam: Feigel, Goričan, Lah, Lorber, Novak, Smeh, Starovasnik, Špan, Troyer.

Kot slavnostni govornik je nastopil laporski župnik g. Medved. Govoril je ognjevito in prepričevalno. Podal je v kratkem nekaj o ustanovitvi posojilnice, opozarjal nas je na brate Čeha, ki govore s tujcem vedno v svojem jeziku, ki ne pozabijo nikdar niti za trenutek, da so Čehi. Povdarjal je, da je nova stavba slovenski dom, da se je sezidal ob naših žuljih ter nas vabil naj se zatekamo vanj z zaupanjem.

Ko se je zvečerilo, smo šli v dvorano, kjer smo opazili ličen, a krasen oder. Predstavljal se je enodejanka „Bratranec“, ki je vzbujala mnogo smeha. Nato se je razvila v notranjih prostorih ob petju in sviranju godbe prosta zabava, ki je trajala pozno v noč. K temu je pripomogla mnogo izborna postrežba hotelirja Starovasnika, ki ga najtopleje priporočamo.

Vsi smo bili edini v tem, da se snidemo še mnogokrat v tem krasnem poslopju, v našem „Narodnem domu“, kjer se hočemo navduševati za naš zatirani narod ter se posvetovati o sredstvih, kako mu pomagati. Najlepša prilika za to so gotovo narodne veselice, prepojene z narodno navdušenimi govori in stvarno podučnimi predavanji.

Z Marnberga. Kdo bi se ne smejal tistemu, ki bi trdil, da so v Marnbergu Nemci. Od sodnika pa do zadnjega reveža — vse preiščimo, pa ne najdemo — nemške krvi. Seveda moramo uvaževati dejstvo, da ni vsak Francoz, ki zna francoski.

Vsi, kar nas je, smo slovenske krvi — Slovenci, ali — kakor nas naše poturice imenujejo — Windische in mi jim ne moremo vrniti: molči Švaba, ker vemo, da si naše krvi — rekli bi jim le lahko: molči poturica — molči nemčur!

Zjutraj ob zori prihajajo v naš trg okoličani, njih govorica je slovenska. Slovenska govorica se sliši v gostilnah, štacunah — oh, kako lepo znajo gostilničarji slovenski, ko se gre, da se izpiplje če mogoče tudi zadnji vinar iz našega kmeta.

Slovenska je govorica, ki jo govore kmetje v čakalnicah sodnije in davkarije; ko hitro pa prestopijo prag, morajo nemški govoriti, sicer: Wenn sie ein Windischer sind, hinaus, warten sie. Tako se oglasi škric, ki ga je dojila slovenska mati.

Višji škrici — v blesteči uradniški uniformi — so napol bogovi. Ubogi mi, ki moramo stati pohlevno, kakor v grajskih časih, pred temi oholeži. Kdor le kaj zna, mora s to gospodo nemško lomiti in naši ljudje vsi prestrašeni, si pomagajo kakor morejo. Zdaj pa naj premisli razsoden človek kako se sodi, ako je kmetu mnogokrat težko celo v svoji materinščini, po slovensko povedati svoje misli. Ne, mi moramo zahtevati slovenski čuteče uradnike, na pa takih, ki nastopajo kot glavni činitelji po šulferanjskih veselich, kjer pomagajo taliti raznim vsled preobilo povžitega alkohola naravnost pobesnelim nemčurjem in pobalinom. Krivično ravnaajo tisti ljudje, ki imajo oblast nastavljati uradnike. Na ta način se pač samo norca delajo iz postav in pravičnosti, ki so temelj držav in človeške družbe ter ne izpolnjujejo svojih dolžnosti, za kar jih plačujemo.

Vsakdo bi si mislil, da nas cerkev v teh hudih časih podpira. Narobe! Še jezi nas s tem, da koketuje s poturicami. Cerkev se boji, da bi se teh par poturic prestopilo v luteranstvo, od tod to ljubimkanje! Kaj bo kmet, ta je itak pohleven in pokoren, gospode se je treba bati. Več zaleže luteran Šobar, ko vsi naši kmetje s peščico slovenske gospode vred. Taka je naša cerkvena politika!

Kaj ni pomoči?

Bog je visoko, car daleko. Z Bogom se moramo sporazumeti sami, vsak sam zase, kajti oni, ki se imenujejo „namestniki božje“ na zemlji, obračajo plašč po vetru. Pač pa imamo posredovalce pri cesarju — pri vladi, in to so naši poslanci. Le za pravo žilico morajo prijeti naše usiljene nam predstojnike, pa pojde. Našemu poslancu g. Ježovniku zelo priporočamo, da bi se pončil o našem neznosnem stanju in moško nastopal tam, kjer je treba.

Našim rodoljubom pa kličemo, naj nam ustanove vsaj eno gostilno in par štacun, da ne bomo nosili svojih kronic svojim krvosesom, da ne bomo redili gada na svojih prsih. Šobar in drugi kupujejo z našim denarjem slovenska posestva. „Družba sv. Cirila in Metoda“ pa naj preskrbi naši deci slovenski šolski pouk.

Okoliške Slovence pozivamo, da se v nedeljo v velikem številu udeležijo sokolske slavnosti v „Narodnem domu“ v Celju.

Štajerske novice.

— **Resen opomin.** Ob priliki, ko ves svet obsoja nemške napade na Slovence v Ptuj, bi se kak slovenski vročekrvnež utegnil izpozabiti, da bi hotel kakemu Nemcu povrniti enako z enakim. Mi pa pravočasno vse trezne rojake prosimo, da preprečijo vsako izzivanje in vsako dejansko nasilje zoper Nemce. Naša slovenska stvar napreduje in bode napredovala, dokler je pravico na naši strani in dokler delujemo za svoj napredek v postavnih mejah. Gorje vsakemu Slovencu, ki bi hotel našo pravično stvar omadeževati s kršenjem zakona. Vsak slučaj te vrste bi mi najostreje obsodili. Tudi smo v položaju našo javnost zagotoviti, da c. kr. vlada prihodnjo nedeljo v Celju ne bode pustila celjski policiji, kateri Slovenci ne zaupajo, prostih rok. Utemeljeno je torej upanje, da se red in mir v nedeljo ne bode kalil in pozivamo zaupnike, da vplivajo pomirjevalno na vse udeležnike celjske slavnosti v nedeljo.

Izvrševalni odbor narodne stranke.

— **Izvrševalni odbor „Narodne stranke“** je poslal vladi z ozirom na nemška tolovajstva v Ptuj oster protest in zlasti strogo obsodil dejstvo, da vlada, oziroma ptujski glavar vkljub temu, da so trajali pretepi in napadi celih 24 ur, ni poskrbel za varnost imetja in življenja. Protest je priobčil večerajšnji „Narodni list“ na uvodnem mestu.

— **Zveza narodnih drnštev v Celju** razpošilja te dni na različne rodoljube prošnje s priloženimi čeki, da postanejo ali ustanovniki ali podporniki „Zveze“. Pozivamo našo javnost, da podpre z denarnimi doneski „Zvezo“, katero čakajo na jesen veliki stroški.

— **Sladčičar Mörzl v Celju** je v nedeljo popoldan vodil celjskih 35 „olikancev“ na pomoč v Ptuj. To slovenskim strankam na znanje!

— **Tvrška Rakusch v Celju** je razposlala te dni slovenskim trgovcem v Savinski dolini naznanila, da jih v kratkem obišče nje potnik nemškutar Kveder. — Zavedni slovenski trgovci, pomislite na brezmejne škanđale v Ptuj, ki so jih povzročili nemškutarji, pomislite, na skrajno sramotenje od strani nemškutarske družali, ki se živi od Slovencev in izvajajte posledice. — Proč z dosedanjo brezbriznostjo in pohlevnostjo! Pojdimo vsi s podvojnimi močmi v brezobzirni boj proti nemškutariji!

— **Stiegerjeva gujila jajca.** Po mestu kroži senzacionalna novica, da ima baje Stieger pripravljena dva zaboja gnjilih jajc za slučaj kakih demonstracij. Ako je to resnično, bomo vedeli iskati krivca.

— **C. kr. poštni urad v Celju** prosimo pojasnila, kako je to, da je napisal bržkone kak uslužbenec na št. 35. lista „Sloboda“, ki nam sicer redno dohaja, besede: „zurück Split, nicht bekannt“ in se je dotična šte-

vilka tudi v resnici vrnila v Split mesto da bi se bila vrgla v naš predal na pošti. Jeli to kaka demonstracija ali nepotrebna šikana ali kaj li? Izvolite pojasniti.

— **„Rauhe kulturlaute“** (trde prirodne zvoke) imenuje zadnja „Vah-tarica“ slovenski jezik, katerega znati v nemških celjskih kavarnah niso dolžni. Kaj v teh kavarnah znajo ali ne znajo, nas ne briga. Pove naj nam pa glasilo kultiviranih celjskih razgrajčev, kako je to, da „Tagespost“ tako pogostoma prinaša dolge članke, v katerih pozivlja svoje rojake obojega spola, naj se pridno uče slovenski, zakaj se prirejajo v Gradcu kurzi, na katerih se slovenščina zastonj ali skoro zastonj poučuje? Naša skrb mora biti, da tem svojim sodeželanom prištedimo ta trud s tem, da skrcimo svoje stike z njimi na minimum. Gojimo praktično rodoljubje, skrbimo za svoje potrebe sami, dovolj nas je, da brez njih lahko izhajamo!

— **Nemškonacljonalni tatovi in roparji** — ta izraz je posebno zbedel tukajšnji nemški listič. Mi seveda vzdržujemo vse tozadevne trditve ravno tako kakor vest, da se je napadlo kmečke romarje in sramotilo križ. Naj Nemci taje ali ne — to so dejstva, ki se bodo hudo maščevala!

— **Ptujski škandali so znova pokazali, da rabimo Slovenci za našo obrambo na Štajerskem svoj narodopolitični dnevnik.** Zato pozivamo vse narodnjake, naj v odgovor na ptujске škandale pošljejo naročninsko izjavo za dnevnik „Narodni založbi v Celju. Posebno veljaj ta poziv vsem narodnim trgovcem, obrtnikom in podjetnikom, kateri se bodo lahko lista v najizdatnejši meri posluževali za reklamo.

— **Opozarjamo Slovence v ptuj-skem okraju,** da je lepil učenec nemškega knjigotrčca Blankeja v Ptuj, kateremu dajo Slovenci tudi precej zaslužiti, hujskajoče oklice po mestu. Ker je dotični fant bil predrzen in je dejansko napadel Senčarjevega trgovskega učenca, se je napravila proti njemu sodnijska ovadba.

— **Pri izgredih v Ptuj** so bili navzoči tudi uslužbenci trgovine Pirchan v Mariboru. Eden izmed teh se je očitno hvalil proti nekaterim odjemalcem (priče torej na razpolago), da je imel debelo palico in celo tudi drvo, s katero je udrihal. Hvalil se je tudi, da so posebno dr. Ploja imeli na piki, toda se jim je izjalovilo, ker se je policija zavzemala zanj.

— **V Ptuj ni manjkalo tudi ljutomerskih nemškutarjev.** Udeležili so se pobojev na Slovence gostilničar Kokl, hranilnični tajnik Wirth in njegov brat, slušatelj živinozdravniške visoke šole Wirth ter neki Anoschek iz pisarne župana notarja Thurna. Toliko, da se poznamo in da se ob priliki revanžiramo. Pripomnimo še, da živi Wirthov brat, steklar v Ljutomeru Wirth, izključno od slovenskih grošev. Kaj, ko bi se mu ti odtegnili? Naj ga potem vzdržujeta brat in pa Anoschek!

— **Ostro resolucijo vsled ptuj-skih izgredov,** katera se je sporočila tudi ministerskemu predsedniku Becku, je sklenil mestni svet ljubljanski. Posebej se je povdarjalo, da c. kr. oblasti niso ničesar storile v obrambo za Slovence. Objednem se priredi v Ljubljani velik protestni shod proti dogodkom v Ptuj.

— **Velik protestni shod proti ptujskim tolovajstvom** se vrši danes zvečer v Ljubljani. V Ljubljani se po celem mestu poziva k najodločnejšemu bojkotu nemških trgovcev in obrtnikov.

— **Napadi v Ptuj.** Vsi oni Slovenci in Slovenke, domači in zunanji, ki so bili v nedeljo, dne 13. sept. t. l.

v mestu Ptuj napadeni, ali kakorkoli na telesu ali obleki poškodovani, naj blagovolije čimprej to naznaniti pisмено ali ustmeno odboru političnega društva „Pozor“ v „Narodnem domu“ ali v pisarni dra. Brumen, Horvat ali Jurtela.

Treba je zbrati ves material, krivce tirati pred sodnijo, tirjati odškodnino za poškodbe. Vrvar in mestni odbornik Strohmayr je baje nekega slovenskega fanta, ki je nosil neko znamenje, potegnjen v svojo prodajalno, kamor je prišel nemški dijak Bratanitsch; fantu sta baje znamenje strgala ter fanta tepla. Komu se je to pripetilo? — Kamnosek Jos. Murschetz je hodil z nožem v roki po mestu. Pred pisarno dr. Fichtenau je pomagal pobijati nekega kmetskega fanta! Kdo ve kaj več o tem? Kdo je bil tam napaden?

— **Ptujska junaštva** so tako temeljito izčrpala vse „duševne“ moči umstvenih stebrov naših višje kultiviranih nemškutarskih someščanov, da niti tega niso mogli s svojimi besedami opisati, s čemer se najbolj ponašajo namreč „den Tag von Pettau“. Ubogi „Vahtarici“ je naenkrat odrekla nje edina zmožnost sprostaškega zabavljanja. Po velikem navdušenju nad ptujskimi velečini je navstala v teh tikvah taka praznota, da so mogli v naglici za uvodnik postrgati vse bolj mastne surovosti iz „Grazer Tagblatta“ ter s tem sebe in svoje somišljenike še enkrat osramotiti. To je pač res, naši nemškutarji morajo imeti pravcate štrucovske želodce.

— **Poročila o nemškutarskih nasilnostih** od minule nedelje se čedalje bolj množe. „Arbeiterwille“ od 16. t. m. poroča iz Maribora, da so celjski in mariborski nemškutarski pretepači v ponočnem vlakcu med Ptujem in Pragerskem nekega upokojenega strojevodjo, ki je skrajno bolan na živcih ter se je v družbi nekoliko Mariborčanov (Nemcev) vračal domov, s svojim tuljenjem nadlegovali, in ko jih je prosil naj imajo vendar malo obzira nanj, bolnega človeka, so ga ti širitelji nemške kulture neusmiljeno pretepli in pri tem okna pobili. Napadeni potniki so dali znamenje za alarm, vlak se je ustavil. Železniško osebje je prihitelo, da napravi red in je pri tem konstatiralo, kdo so ti pretepači. Bili so Celjani, med njimi se je pa najbolj odlikoval kavarnar Wagner. Na Pragerskem je celo družbo sprejela žandarmerija ter jo odpeljala na policijski inspektorijat. Konec se bo vršil pred sodiščem. — To so ti stebri države in kulture!

— **Heil Alldeutschland!** Linhart je na nemškem shodu v Ptuju opozoril policijo na nevarnost „panslavizma“. Rekel je: „Vlada vidi sedaj posledice panslavizma v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji in na Hrvaškem. Na jugu vlada irredenta in panslavizem in vendar podpira vlada dr. Ploja in ne nemštva“. Upamo, da bo Linhart kmalu načelnik kakega policijskega urada. Kako pa vlada Ploja podpira, upamo, da ji bode to sam povedal, kakor hitro se snide parlament. Sicer pa stoji nekoliko vrst višje v istem „Vahtaričnem“ članku, da so „dali Ploju neizmerno jak spomin“ s palico. Vse to se je zgodilo kakor se pravi im Übertragenen Wirkungskreise, (v prenesenem področju), kar pa prav tako velja, kakor če bi to storila vlada sama. Drugače se tudi pod Linhartovo vlado ne bo moglo postopati zato pač Heil Alldeutschland!

— **O dejanskem nemškem navdušenju**, ki je po slovenskih provokacijah v Ptuju z elementarno silo izbruhnulo iz justičnega svetnika Schwabeja v podobi 100 K, katere je poklonil „Südmarki“, pišejo vsi nemški

listi. Nadjamo se, da tudi oni nemški radikalec pošlje še vsaj polovico onih dvesto šestdeset kron, katere je našel v Brenčičevi listnici, v podobne nemško-narodne svrhe.

— **Ptujsko okrajno glavarstvo** pošilja občinam nemške dopise. Občine se tega najlažje ubranijo tako, da dosledno vračajo vsak nemški dopis. Uspehi, katere je dosegla vrla občina Kokarje, kažejo, da mora glavarstvo s slovenskimi občinami uradovati slovenski.

— **Bera duhovnikov.** Zanimalo bo vse naše občine in posestnike, ki so si odkupili bera, odlok celjskega okr. glavarstva drameljskemu župniku, kateri je oznanil bera: „Naznati so visokočasitemu župnijskemu uradu, da je bera z ozirom na izvršeni odkup popolnoma nedopustljiva, radi česar naj župni urad ukrene, da bo kaplan bera opustil.“ — Vzgljed Drameljčanov, kateri so se tako uspešno ubranili bere, naj posnemajo tudi druge občine!

— **Esperantistom:** „Sivi jubilant iz Jasne Poljane je rekel nekoč: „Volapik se mi je zdel zelo kompliciran, esperanto pa nasprotno jako priprost. Tako lahko se je priučiti esperantu, da sem znal, ko sem dobil slovnico, slovar in nekaj sestavkov, pisanih v tem jeziku, če že ne pisati pa vsaj gladko čitati.“ Na te besede se sklicujoč, prosimo zopet novih naročil na slov. esperantsko slovnico, ki jih je pošiljati odslej na naslov: Slovenski esperantski krožek, Maribor, Na parku 1, pritličje desno. Krožek ima preskrbljenih zopet dovolj letakov in brošuric (žal v nemškem jeziku), ki jih razpošilja zastoj. Mogoče se mu posreči, izdati slovenske letake. — Naročniki se oglašajo precej pridno. To navajamo radi tistih skeptikov, ki bi se mogoče naročili, pa niso imeli pravega zaupanja do novega podjetja. Cena 2 K ni nikakor pretirana, ako pomislimo, da bo knjiga obsegala okoli 220 strani.“

— **Deset volov se je zadušilo** na vožnji iz Papa na Ogrskem v Pontebona Benečanskem. Bili so preveč natičeni v vozu in niso imeli dovolj zraka. V Gradcu so naši živali mrtve.

— **Poštna oddaja** se je ustanovila pri Sv. Primožu na Poh. Ima dvakratno poštno zvezo na teden z Vuzenico.

— **„Slov. Gospodarju“**, kateri nas dolži, da smo lagali glede naše trditve o uporabi sklada v prid obmejnim Slovincem, odgovarjamo kar smo že povedali „Slovincu“ in vzdržujemo svojo trditve. Tu ne pomaga ne Peter ne Pavel — tudi ne napadi na naša urednika in pa konsorcij. Resnica in poštenost nad vse!

— **Zastrupiti se je hotela** v frančiškanski cerkvi v Gradcu približno 37 let stara ženska. Našli so jo v postanski kapeli nezavestno na tleh in so jo odpeljali v bolnišnico.

— **Poštni pot** bo trikrat na teden raznašal pošto po vaseh braslovškega poštnege okoliša.

— **Graško vseučilišče** je štelo minul poletni tečaj 1477 rednih slušateljev in 17 rednih slušateljic. Juristov je bilo 855, medicincev 280, filozofov 278, farmaceutov 63 in teologov 80.

— **V slovenjbistriško nemško šolo** se je vpisalo 251 otrok, 150 iz mesta in 101 iz okolice. Kakor znano, je daroval „Schulverein“ za to šolo 30 tisoč kron.

— **Čeden zakonski par.** V poslopju graškega deželnega sodišča se je odigral v sredo zelo mučen prizor. Neki Polheim je zasledoval po hodnikih svojo ženo, s katero je imel neko tožbo, z revolverjem; ta mu je komaj ušla v predsednikovo sobo. Seveda je pridrvel mož za njo in ji še

tam grozil, dokler mu ni ječar odvzel orožja. Ženo so spravili s policijo domu. Polheim bo pa precej časa sedel za svoje junaštvo. Pred nekaj meseci pa je napadla ona svojega moža v kavarni in bila zaradi tega delj časa zaprta. Torej medsebojna ljubeznjivost!

— **Štajerska vina na Češko!** V „Kmetovalcu“ čitamo, da so dosegla letos kranjska vina na praški jubilejni razstavi velik uspeh in da so se tudi izven Prage Čehi pohvalno izražali o kranjskih vinih. Zato mislijo Kranjci leta 1910. na veliki sadjarski in vinarski razstavi v Pragi razstaviti v posebnem oddelku svoja vina. Gosp. vinarski nadzornik Skalicky je mnenja, da si bodo s primerno reklamo lahko pridobila češki trg. Kaj pa mi Spodnještajerci s Slov. goricami, Bizeljskim in Konjicami? Produciralo se bode kmalu v novih vinogradih ogromno vina — čemu bi mi ne mislili na češki trg? Dobro bi bilo morda, ako bi se strokovnjaki in gospodarji zanimali za to vprašanje.

— **Iz Lembaha pri Mariboru.** Veselica dne 6. t. m. se je izborna obnesla. Bilo je krasno vreme in zato tudi mnogobrojen obisk, tako, da lahko beležimo 160 K čistega dobička. To vsoto dobi deloma lembaška šola in Družba sv. Cirila in Metoda. Naša dolžnost pa je izraziti srčno zahvalo vsem, ki so nam pomagali, da je veselica tako lepo izpadla. To so v prvi vrsti spretni igralci: „Treh ptičkov“, kateri so naš zabavali z dovršeno igro. Potem gre srčna hvala vrlim pevcem iz Maribora, posebno požrtvovalnemu pevovodju g. Stegnarju. Zahvaljujemo se tudi vsem radodarnim prijateljem, ki so prispevali lepe dobitke za srečolov, med temi so se posebno odlikovali domačini. Zato še enkrat „Bog plati“ vsem, kateri so pomagali pri veselici v Lembahu.

— **Shod proti deželnozborski volilni reformi v Mariboru.** Celih 60 možakov se je zbralo zadnjo soboto v mariborski kazini, da so z vso odločnostjo protestirali proti vsaki deželnozborski volilni reformi, posebej pa še proti slov. deželnemu odborniku za Spod. Štajer (ker to pomenja raztrganje dežele!) in ker Slovenci zaradi panslavizma (!) nimajo pravice do deželnega odbornika. Da ta modrost izvira od „urgermana“ dr. Ambrošiča v Celju, se ne bo nikdo čudil. Pribiti pa moramo, da je šef celjske policije odobral to, da kažejo spodnještajerski renegatje slovenskim „sovražnikom“ zobe, to je, da jih napadajo. Bomo še rabili to pohvalo! Imenitno pa je, da je imenoval Wastian nemškutarskega meščana spodnještajerskega „neumnega“ in „lenega“, kate-rega se lahko ustrahuje z mokrimi capami. Heil celjski „Kulturvolk“! Wastian in pa Gassareck sta bila — za volilno reformo, kar so pa graški oficijozni zamolčali. Za nas je gotovo dejstvo, da renegatje in „stinkfaul“ (Wastianov izrek) spodještaj. nemškutarji ne bodo zabranili niti volilne reforme niti nam onih pravic v deželi, ki nam grejo.

— **Urejenje Drave.** Kakor smo poročali v sredo, so stavili poslanci dr. Jurtela, Kočever in dr. Ploj v deželnem zboru predlog za sistematično ureditev Drave od Maribora do ogrske meje pri Središču. Odločujoči krogi so namreč vendar prišli do spoznanja, da se Drave nikoli ne bo uredilo, ako se bo gradilo le tu in tam jezove brez enotnega načrta. Da je tako gradenje lahko celo škodljivo, smo svoj čas poročali od Sv. Janža na Drav. polju. Izdelan je sedaj načrt za enotno ureditev reke. Trebalo bi zato okroglo 12 milijonov kron. Vlada je načrt že odobrila in bi prispevala država 8 in pol

milijona kron in dežela 3 in pol miliona. Tozadevni zakonski načrt bo v deželnem zboru gotovo še v tem zasedanju odobren in potem se začne z resnim delom. Ta ureditev je za naše posestnike na zgornjem in spodnjem Dravskem polju velike važnosti in jo gotovo vsi pozdravljajo. S trpkim čustvom seveda, „da bi ne zgubili že na stotine oralov najboljših njiv in travnikov, ako bi se vlada in deželni zbor že poprej resno pobrigala za ureditev Drave.

— **Iz Mozirja.** G. Rudolf Pevec, trgovec in posestnik v Mozirju je poslal vsem spodnještajerskim večjim nemčurskim trgovcem obvestilo, da ne sprejme nobene nemške korespondence ter si prepove nadalje ga nadlegovati z nemčurskim blagom. Ob enem pa je z vsakim obračunal enkrat za vselej. Slovenski trgovci! Ali še bomo nadalje nosili naš slovenski denar ljudem, kateri nas napadajo, pretepaajo in imenujejo „windische Hunde“? Ali se vam ne bodo konečno odprle oči?

Slovenski trgovci zahtevamo skupni trgovski shod. Ali nimamo nobenega slovenskega veletržca, da bi si upal javno nastopiti?

Tudi na dan z imeni nemčurskih trgovcev v trgih, da se bomo spoznali. Našim nasprotnikom pa danes povemo: „Klin s klinom!“

— **Trgovec Hoppe** naš prosi naj objavimo, da se on ni udeležil nemškutarskih izgrediv proti Slovincem v Ptuju.

— **Popravek.** V smislu § 19. tisk. zak. prosim, da priobčite v Vašem cenjenem listu sledeče: Ni res da bi bil kdo izmed mojih uslužbencev pri izgrediv v Ptuju zadnjo nedeljo, res pa je, da se jaz (ozir. moji uslužbenci) kot trgovec sploh ne vmešam v politiko. Kdor mi dokaže, da je bil le eden mojih uslužbencev zadnjo nedeljo v Ptuju, mu takoj izplačam 1000 kron.

Schmidlnov nasled. I. Gajšek.

— **Cvetoča jablana.** Na Ostrožnem v bližini Ocvirkove gostilne je bila minuli teden javlan v polnem cvetu.

— **Slavnost v Arjivasi.** V Arjivasi se vrši dne 4. oktobra ob priliki blagoslovljenja novega gasilnega doma velika veselica, na kojoj se že danes opozarja. Ob enem se tudi prosi vsa bližnja društva, da se na ta dan blagovoljno ozirajo s svojimi prireditvami.

— **Iz Št. Ruperta nad Laškim trgov.** Dne 7. t. m. se je vršila tukaj velika slavnost ob navzočnosti okoli 200 ljudi. Blagoslovil se je nagrobni kamen pred 65 leti v boju s tihotapci padlega fin. stražnika Joahima Konstanca. — Štajerska finančna straža — posebno se je pri tem trudil finančni nadzornik g. Štruel v Laškem — je dala gomilo in spomenik prenoviti in kar je posebej opomniti, dostavila prej samonemškim napisom se dva slovenska napisa. Vsa čast in hvala sodelujočim.

— **Umrl je v Dragi pri Moščenici** v Istri v torek dne 15. sept. g. Josip Šuman, dvorni svetnik in upokojeni dež. šol. nadzornik, star 74 let. Pogreb se je vršil danes. Pokojnik je rodom iz šentlenartske okolice v Slov. goricah.

— **V Podčetrtku** se je ustanovila s posredovanjem g. Miloša Stiblerja potoval. učitelja „Zadružne Zveze v Celju“, denarna zadruga pod imenom: „Ljudska hranilnica in posojilnica v Podčetrtku, registrovana zadruga z neomejeno zavezo“. Za ustanovitev so si stekli velike zasluge gg. trg. Cvetko, župan dr. Emerih Breschar, posestnik Jože Verbošek in trgovec Čokl, vsi v Podčetrtku. Kako potreben je ta zavod, sledi iz tega, da v njegovem okolišju zasebno posojevanje na oderuške obresti, 12% ni nič nenavadnega.

(Opomba uredništva. Raiffeisen je v svoji domovini s pomočjo zadružništva onemogočil tako oderuštvo že pred pol stoletjem. Upajmo, da pridemo do tega vsaj v prihodnjem stoletju tudi v volilnem okraju velikega ljudskega prijatelja patra Korošca — četudi morebiti brez njegove vednosti in brez njegovega sodelovanja.)

Druge slovenske dežele.

— Društvo tiskarjev na Kranjskem slavi 40 letnico obstanka v nedeljo 20. septembra 1908 v areni „Narodnega doma“ v Ljubljani.

— Povožil je vlak na Jesenicah naddavkarja Terčka iz Sarajeva. Hotel je v zadnjem hipu prestopiti v drug vlak.

— 42 divjih koz so postrelili pri zadnjih lovih knezov Windischgraetov v Kamniških planinah.

— Zapustil je ljublj. mestni občini gimnazijski profesor dr. Dittl 35 tisoč kron.

— Slovanski časnikarji so po ljubljanskem shodu obiskali postojnsko jamo in se odpeljali v Trst, kjer so jih tamošnji Slovenci sijajno sprejeli.

Zveza narodnih društev na Štajerskem in Koroškem.

— Odsek žalskega „Sokola“ v Braslovčah ima v nedeljo 27. t. m. ob 3. uri popoldne pri g. Vrankoviču svoj III. redni občni zbor po običajnem sporedu. Vabijo se vsi prijatelji sokolstva, da se mnogoštevilno udeležijo. Po občnem zboru je odhodnica bratov Delakorda, Sevnika in Salaba, ki morajo, žal, vsi k vojakom.

— Narodna čitalnica v Hrastniku ima v nedeljo dne 20. septembra svoj občni zbor v novi društveni sobi. Začetek ob 6. uri zvečer. Predava za „Zvezo nar. društev“ gosp. Alojzij Trstenjak iz Celja.

— „Samec“ Središča in okolice priredijo dne 20. t. m. veliko vinsko trgatve v prid ubogi šolski mladini v prostorih g. Franca Horvata v Središču. Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina za osebo 40 vinarjev. S trgatvijo je zvezan ples ter razne druge zabave, kakor „točobran“ po najnovjšem sistemu, grozd iz obljudljene dežele in še marsikaj drugega, kar se pa še ne sme povedati, torej kdor se hoče dobro zabavati, naj pride v nedeljo dne 20. t. m. v Središče.

Svetovne vesti.

— Ljudožrecl v Afriki. Iz države Kongo v srednji Afriki prihaja vest, da so napadli črni domačini posadko in potnike nekega parnika na reki Kongo ter jih snedli.

— Bombo je vrgel nekdo na predsednika guatemalske republike v Ameriki. Za podrobnosti se še ne ve.

— Nesreča na železnici. Pri Tar novu na Gališkem je trčil nek osebni vlak v polnem paru v tovornega. Strojvodja in kurjač sta smrtno nevarno ranjena. Ranjenih je tudi bolj ali manj nevarno 28 potnikov.

— Preveč vina imajo v zgornji Italiji. Vinorejci so prišli v hude stiske. Vlada je odposlala strokovnjake, da študirajo položaj. No, „izštudirali“ ne bodo nič — če so taki kot naši avstrijski.

— Kolera na Ruskem. Na Ruskem je zbolelo minul teden 2296 oseb na kolero; 1026 jih je umrlo. Posebno hudo razsaja ta kužna bolezen na južnem Ruskem in v Petrogradu. Jedna oseba je tudi že zbolela s sumljivimi znaki kolere v Tarnopolu na Gališkem.

— Vodljiv zrakoplov je znašel nek avstrijski nadporočnik in je dobil patent na njega.

— Veliki nemiri so se vršili v nedeljo v Budimpešti. Ogrski klerikalci so imeli veliko zborovanje z javnim sprevedom po ulicah; pa tudi socijalistični delavci so zborovali za upepljavo splošne in enake volilne pravice. Na ulicah je prišlo do spopadov med obema strankama. Nastopila je policija z golimi sabljami in dragonci. Več oseb je ranjenih, 50 oseb v zaporih.

— Hrvaški klerikalci proti C. M. družbi za Istro. Slavni dr. Mahnič, sedanji škof na Krku, hoče tudi na Hrvaškem zasejati skrajni klerikalni boj proti vsemu, kar je narodno in najsibo še tako nepristransko. Sedaj hujska s pomočjo hrvaških jezuitov in drugih popov oroti hrvaški C. M. družbi za Istro. Seveda ne sme zaostati za klerikalci na Slovenskem!

— Goljuftje nekdanjega pravosodnega ministra. Na Danskem imajo kakor smo poročali, sedaj z goljuftjami ministra velikanski škandal. Razun denarnih goljuftj pri kmetski banki se Albertiju očita, da je prodajal po agentih naslove in rede. Bajse so bile z njim v zvezi visoke osebe na dvoru. Državno pravdnništvo je zaplenilo vse akte, tičeče se pomiloščenja.

— Poljedelstvo v Egiptu je bilo že od praveka odvisno od pravih pomladanskih preplav reke Nila, kateri stopivši čez bregove namoči dober del svoje doline. Egipt je rodovit le tako daleč, dokoder segajo povodnji. Še le v naših dneh je storila egiptska vlada s pomočjo angleških inženirjev korake, da bi egiptsko poljedelstvo ne bilo več odvisno samo od večje ali manjše povodnji. Dala je sezidati ogromne jeze, kateri zadržujejo spomladi naraslo vodovje Nila ter se potem počasi spuščajo. S tem se je doseglo, da je sedaj preplavljeni krog mnogo širši nego je bil dozdaj in namakanje zemlje mnogo temeljitelše nego je bilo prej. Za poljedelstvo so bili na ta način pridobljeni celi novi kraji, ki so bili dosedaj za to izgubljeni. To je pa sigurno za celo deželo velikanskega pomena v narodnogospodarskem obziru. Samo arheologi protestirajo proti tej blagodarni napravi. Pri Asuanu v Zgornjem Egiptu kjer so sezidali visoke in močne jezove, preplavlja zadrževana voda ostanke starih templjev na Slonskem otoku in je bode brezdvomno kmalo čisto pokončala. Predlaga se, naj se zgradijo podobni jezi tudi na Srednjem Nilu v egiptskem Sudanu, kateri je dandanes rodovit samo na ozkem obrežju. Ako bodo izvedli ta predlog, oplodili bi lahko ves Sudan, ki je danes vočinoma puščava, ki bi pa postal pod uplivom vode iz Nila najplodovitejša poljedelska dežela na svetu.

Druge slovanske dežele.

— Bolgarska akademija znanosti. Oktobra t. l. se bode slavila 30 letnica bolgarske neodvisnosti. Ob tej priliki bode „Bolgarsko književno društvo“ preosnovano v „Akademijo znanosti“. To bode šesta slovanska akademija. Dosedaj imamo akademije v Pragi, Krakovu, Petrogradu, Zagrebu in v Belemgradu.

Sprejme se

učenec

in

trgovski pomočnik

pri
Jos. Errathu v Mokronogu,
Dolenjsko. 481 10-9

V trajno delo sprejme 2 krojaška pomočnika

enaga za bolja enega za navadna dela **Anton Štefančič** krojaški mojster na Hrastniku.

523 1

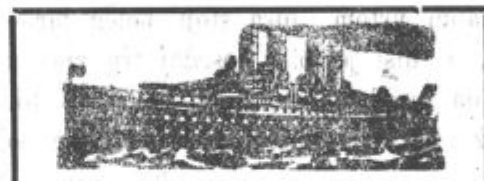
Edina slovenska puškarska tvrda

Ludvik Borovnik

v Borovljah na Koroškem.

Najboljša delavnica za temeljito popravo lovskih pušk, za izdelovanje novih vložnih cevi za kroglice in drobni svinec, za nasajanje novih kopit. Dela po najnižjih cenah! Kdor si želi nabaviti novo, zanesljivo in ceno puško, naj zahteva najnovjši slovenski cenik, kateri se brezplačno dopošlje.

Velika zaloga raznovrstnih revolverjev od 7 K naprej. 216 50-26

1-32

V Ameriko in Kanado

je najsloženje in najbolj gotovo potovanje s

Kunard-progo

Odhod iz domačega pristanišča
Trsta: Carpathia 22. sept.
Ultonia 29. sept. Iz **Liverpola:** Lusitania (največji in najlepši parnik sveta) 3./10., 24./10. Mauretania 19./10.

Pojasnita in vozni listki se dobe pri **Andreju Odasku, Ljubljana** Slomškova ulica št. 25, poleg cerkve Svca Jozsefa.

SINGER

šivalne stroje

kupujte samo v naših trgovinah, katere lahko vse spoznate na tem znamenju.

Ne dajte se zapeljati po naznanilih katere nameravajo z namigavanjem na ime **SINGER** prodajati obrabljene stroje ali pa drugod izdelane stroje, ker mi ne oddajemo svojih strojev na prekupevalce ampak jih prodajamo naravnost občinstvu.

SINGER Co.

Delniška družba za šivalne stroje

Celje, Kolodvorska ulica 8.

Koncipijenta

po potrebi

strojepisca in stenografa

išče

522 3-2

notar **Baš v Celju.**

Hiša

na Teharjih se da v najem.

Hiša je prenovljena in obsega 2 sobi, kuhinjo, pralno kuhinjo, poleg je tudi lep vrt. — Jako pripravno za kakega penzionista.

Natančneje pove **Koželj** vulgo **Koštomaj v Bukovžlaku** ter **J. Ravnihar, trgovec v Celju.**

526 3-1

Učenca v trgovino

poštenega obnašanja, z dobrim dovršenjem kake srednje šole sprejme

Jos. Vrečko, trgovec, Bizeljsko.

518 2-2

Proda se

prostovoljno pod ugodnimi pogoji eno nadstropna hiša v sredini žalskega trga. Več se izve v Žalcu št. 29. 497 3-2

V najem

se oddajo v zdravilišču Rogaska Slatina umrlega **M. Löschniga**

prostori za trgovino

z mešanim blagom s skladiščem vred. Reflektantje naj se blagovolijo oglasiti v teku tega meseca pri inženjerju g. **Ludovik Miglitschu** v Rogaski Slatini. 519 3-2

ANTON KOLENC, Celje

Graška cesta 22 in Nar. dom.

Trgovina specerijskega blaga ter deželnih pridelkov na debelo in drobno.

Kupčija in prodaja vsakovrstnih deželnih pridelnih različnega sadja, svežega in suhega kakor: jabolke, kutne, hruške, črešnje, češnje, marele, breskve, dren, orehe, kostanj, pravi in divji. Vsakovrstno žito kakor: pšenica, oves, rž, koruza, laneno seme, konopljeno seme, krompir, fižol, bob, grah, predivo, bučno zrnje, koruzno slamo od storžev. Nadalje: maline, jagode, suhe gobé, malinsó štopo, mravljinčne jajca, želod, vosek, maslo, mešane lase, smrekovo, borovo, macesnovo seme, macesnovo gobo, bezgovo gobo, vsakovrstne cvetke in korenine raznih zemljišč kakor: tisoč rože, bezgovo cvetje, arnika, lipovo cvetje, sploh vse cvetke in korenine lepo posušene. Lepo pitano kurantino, kakor: piščance, race, gosi, kapune in purane. Za takojšnje pošiljatev vzamem vsako množino lepe pšenice. Kdor je kaj ima, naj se oglasi. 40 52-37

Blasnikova in družinska pratika

se dobiva na drobno in debelo v Zvezni trgovini v Celju.

V najem se da, dobro idoča,
stara

trgovina

tik cerkve v prijaznem trgu
ob železnici na Sp. Štajerskem
s 1. prosincem 1909. — Več
se izve pri **Ani Tančič**,
Šmarje pri Jelšah. 513 3-3

Ježice (šiške)

kupuje po najboljših cenah ter
prosi, naj se mu pošiljajo ponudbe
z vzorci

Alex Rosenberg, Gradec
Annenstrasse 39. 514 3-3

Priden učenc

in
spreten pomočnik

se sprejmeta v trgovino z mešanim
blagom **Josip Černelča** v Šent.
Petru pod Sv. Gorami. 525 1

Sprejemem takoj

kleparskega pomočnika

ki je vaje samostojno delati ter zmožen
slovenskega in nemškega jezika.

Marija Sadnik poprej **Janez Sadnik**
v Žalcu. 521 1

„Vinorejska zadruga Bizeljsko, Pišece, Sromlje v Brežicah“
vabi k

rednemu občnemu zboru

ki se vrši
dne 10. vinotoka t. l. dopoldne ob 10. uri v pisarniških
prostorih Posojilnice v „Narodnem domu“ v Brežicah.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednika.
2. Odobritev letnega računa.
3. Volitev odbora.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

527

Med. U. dr. Ivan Turšič

vljudno naznanja, da se je naselil
v Mariboru in da bode počenši z
20. septembrom redno v svojem
stanovanju Stolna ulica (Domgasse)
I, I. dopoldne od 8.—II. ure in po-
poldne od 2.—3. ure ordiniral.

493 3-2

Dražbeni oklic.

Dne 1. oktobra t. l. ob 10. uri dopoldne prodalo se bo na javni
dražbi pri c. kr. okrajnem sodišču v Kozjem

posestvo Tomaža Gregorinčiča v Zagorjah

v kozjanskem okraju in sicer:

zidana hiša z opeko krita z malim vrtom, hiša stoji poleg farne
cerkve v Zagorjah sredi velike vasi, v hiši je bila dosedaj trgovina z
mešanim blagom, prodaja tobaka, gostilna, prodaja žganja, c. kr. pošta itd.
Hiša je cenjena sodnijsko samo 822 K, pod kateri znesek se ne bo
prodalo.

Vse podrobnosti se izvedo iz prijaznosti pri g. **dr. Jos. Barletu**,
c. kr. notarju v Kozjem in pa pri trgovcu **Luka Senica** v Šmarji pri
Sevnici.

Šmarje pri Sevnici, dne 16. septembra 1908.

Luka Senica.

524 3-1

Milan Hočevar — Celje

Glavni trg št. 10

Priporoča direktno kava kila po K 2.—, drugih vrst po
importirano arabsko kava kila po K 2-40, 2-80, 3-20, 3-60 itd.
trikrat na teden kava kila po K 2-80, 3-20 in 4.—. Fino
svežo praženo kava ter okusno italijansko namizno
olje, bučovo olje, Ogrske salame, švi-
carski sir, radajnsko, slatinsko kiselovo, Galico,
žveplo, rafijo in Bartelnovo klajno apno.

Premog s pečovniških jam. — Prodaja na drobno in
v celih vozovih. 263 —22

Ako potrebujete

slamoreznice,
kotle za žganje,
grozdne mline
in stiskalnice,
gnojnične sesalke,

peči vseh vrst tudi za šole predpisane in take
za kurjavo z žaganjem, štedilnike, pralne
stroje, nagrobne križe in drugo v že-
lezniarsko stroko spadajoče blago,
kakor tudi nepremočljive vozne
in komatne plahte
ter zajamčena
umetna gnojila,
kupujte le pri do-
" mači tvrčki "

„MERKUR“, P. Majdič Celje,

ki daje pojasnila in pošilja cenike in navodila z obratno pošto zastoj

Zvezna tiskarna v Celju.

Priporoča se sl. zayedom in uradom, sl. učiteljstvu, gg. trgovcem in p. n. občinstvu za vsakovrstno
izvrševanje tiska od navadne do najmoderneje oblike. Motorni, oziroma električni obrat. Naj-
moderneje črke. Najnovejši stroji. Hitra in okusna izvršitev tudi največjih del. — V zalogi ima
in tiska v več barvah izdelane krasne diplome. Dalje uradne tiskovine, zavitke, račune, pismene
papirje, cenike, etikete, bolete, jedilne liste, časopise, knjige, brošurice, cirkularje, reklamne
liste, lepake, opomine, vabila, podobice, spovedne listke, razglednice, vizitke, poročna naznanila,
vabila, letna poročila, prospekte, vstopnice, dekrete, vožne listke, mrtvaške listke, hranilne in
zadružne knjižice, računске sklepe, šolske tiskovine in druge v tiskarsko stroko spadajoče stvari.

Vzorci proti vrnitvi na vse strani zastonj.

Posiljatev čez 20 K po vseh deželah franko.

Tukaj

je že velkanska pošiljatev jesenskega in zimskega manufakturnega blaga, katero se bo de letos po čudovito nizkih cenah prodajalo v novo urejeni

Trgovski hiši na debelo in drobno R. Stermecki, Celje

Slovenci!

Kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

NOXIN

iboljše mazilo za črevlje

NOXIN

Dobiti je v vseh boljših trgovinah. Glavni zastopnik za Spodnje Štajersko Zalag. Družkovič & Valenčak Slov. Gradec.

308 20-19

Savinski liker

preiskan in preizkušen na ces. kr. poljedeljskem preizkuševališču na Dunaju.

Savinski liker

je pripravljen iz planinskih in gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepični napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke **VINCENC KVEDER Žalec v Savinski dolini, Stajersko.**

18 130-100

Vizitke priporoča Zvezna tiskarna.

IVAN RAVNIKAR, CELJE

Telefon št. 17.

priporoča svojo dobro založeno zalogo špecerijskega blaga, suhih in oljnatih barv, firneža, karboleja, ter vseh vrst lakov in čopičev. Kupuje in prodaja deželne pridelke in suhe gobe ter jih plačuje po najvišjih cenah. Zaloga najfinejšega čaja, ruma, zdravilnega konjaka, brinjevca in vina vseh vrst (lacrimae Cristi in drugih). Vsako konkurenco vzdržajočo kavo, surovo, kakor štirikrat na teden sveže žgano.

Premog iz Zabukovških jam (Buchberg), kateri je do danes najboljši, prodajam po originalnih cenah na cele železniške vozove, male vozove in na drobno v hišo postavljen.

Za namakanje črešenj, višenj in zelenih orehov pravo pristno vinsko žganje in slivovko. — Velika zaloga voščeni in drugih sveč, toaletnega mila in kalodonta.

Sprejemem **učenca** iz dobre hiše ter z primerno šolsko izobrazbo.

Na debelo in drobno. Poštna naročila se točno izvrše.

Zavitke priporoča ZVEZNA TISKARNA V CELJU.

POSOJILNICA V CELJU

v lastni hiši Narodni dom

Posojilnica uraduje vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne razun nedelje in praznikov.

POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad 4200 zadružnikov, kateri imajo vsega nad 88.000 kron vplačanih deležev ter ima sedaj nad 6 milijonov kron hranilnih vlog in nad 340.000 kron rezervnega zaklada.

Hranilne vloge sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruge ter jih obrestuje po 4 1/2%. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osebni ali hipotekarni kredit proti 6%, 5 1/2% in 5% obrestovanju.

Brzojavi: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnim obratom. :::

Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa. :::

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd. :::

Brušenje, puliranje in struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrebni spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijentov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev). :::

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom. :::

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah.

Popravljanje spomenikov, ude: lavanje napisov v iste. :::

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po štiri odstotke ter pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Gornji grad, Sevnica, Šmarje, Šoštanj in Vranksko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje. Dosedaj jo dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K.

Slovinci, poslužujte se

79 48-34

južnoštajerske hranilnice pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, **južnoštajersko hranilnico.** da se naloži denar za mladoletne in varovance izključno le v

ZVEZNA TRGOVINA CELJU

ROTOVŠKA ULICA ŠT. 2.   ROTQVŠKA ULICA ŠT. 2.

Velika zaloga svinčnikov, peres, peresnikov, radirk, kamenčkov, tablic, gobic, črnila, trgovskih in odjemalnih knjig, zavitkov, papirnatih vreč itd. itd.

Časovni predmeti: papirnati krožniki, servijete, konfeti, serpentine, lampijoni in dr.

TRGOVINA S PAPERJEM, PISALNIM IN RISALNIM ORODJEM

LASTNA ZALOGA ŠOLSKIH ZVEZKOV IN RISANK

NAJVEČJA ZALOGA VSEH TISKOVIN ZA URADE IN PRIVATNIKE

CENIKI BREZPLAČNO NA RAZPOLAGO SOLIDNA IN TOČNA POSTREŽBA.

K seziji priporoča:
Lampijone,
Serpentine,
Korijandoli,
Karte za tombolo in šaljivo pošto.

54 58

Moderno sukнено, volno svileno in perilno blago radi prevelike zaloge odslej po iznenadno znižanih cenah priporoča tvrdka

Karol Vanič ❁ Celje ❁ Narodni dom